

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 11 april 1940 kl. 10 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till beredskapskurser i mjölkning m. m.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 8 mars 1940 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 172, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till Beredskapskurser i mjölkning m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 122,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till propositionen.

Fortbildningskurser för mejeripersonal.

Å riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisades under nionde huvudtiteln ett reservationsanslag av 98,000 kronor till Lägre lantbruksundervisning m. m.: Bidrag till särskilda utbildningskurser. Av anslaget avsågs ett belopp av 10,000 kronor skola disponeras för anordnande av fortbildningskurser för mejeripersonal under de villkor, som finnas angivna i kungörelsen den 19 december 1930 (nr 433) angående statsunderstöd till dylika kurser. I enlighet med den vid 1939 års urtima riksdag behandlade besparingspropositionen, nr 79, har emellertid Kungl. Maj:t den 30 december 1939 föreskrivit, att av anslaget 40,000 kronor — däri inbegripet det för omförmälda kurser avsedda beloppet — icke må tagas i anspråk under innevarande budgetår.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av lantbruksstyrelsen med utlåtande den 5 februari 1940 jämte yttrande av statens livsmedelskommission överlämnad ansökning har *svenska mejeriernas riksförening u. p. a.* — med hänsyn till behovet vid mobilisering av reservpersonal vid mejerierna och angelägenheten att bereda möjlighet till utbildning av sådan personal — hemställt, att till elever vid fortbildningskurser för mejeripersonal, som anordnas i enlighet med kungörelsen den 19 december 1930 (nr 433), finge antagas jämväl personer, som icke vore anställda såsom tillverkare av smör eller ost.

Lantbruksstyrelsen har i sitt utlåtande, varöver statskontoret yttrat sig, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte *dels* medgiva, att till statsunderstödd fortbildningskurs för mejeripersonal, som anordnades i enlighet med kungörelsen den 19 december 1930 (nr 433), tills vidare finge antagas jämväl

personer, vilka antingen varit anställda inom mejeriyrket eller ock kunde anses lämpade såsom biträden vid produkttillverkningen inom mejerierna, dels ock av tillgängliga medel för anordnande av fortbildningskurser för mejeripersonal anvisa ett belopp av 24,000 kronor.

Utbildningskurser i mjölkning.

I skrivelse den 15 januari 1940, varöver infortrade utlåtanden avgivits den 10 februari 1940 av statskontoret och den 1 mars 1940 av statens livsmedelskommission, har *lantbruksstyrelsen*, bland annat, anhållit om anvisande av 98,300 kronor för anordnande av beredskapskurser i mjölkning.

Departementschefens anförande.

»Med hänsyn till vad i ärendet anförts har jag funnit mig böra i likhet med *lantbruksstyrelsen* och statens livsmedelskommission förorda, att staten påtager sig utgifterna för anordnande i beredskapssyfte av dels särskilda fortbildningskurser för mejeripersonal och dels utbildningskurser i mjölkning. Kursverksamheten torde böra bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad *lantbruksstyrelsen* och livsmedelskommissionen föreslagit. Mot att för ifrågavarande kurser avses ett belopp av tillhoppa (24,000 + 98,300 =) i runt tal 122,000 kronor synes intet vara att erinra.

Då igångsättandet snarast möjligt av kurser av förevarande slag är av icke ringa betydelse ur folkförsörjningssynpunkt, har Kungl. Maj:t förut denna dag på min föredragning beslutat att från det å förskottsstat under sjunde huvudtiteln till Engångsanskaffning av materiel för civilbefolkningens skydd m. m. uppförda förskottsanslaget till *lantbruksstyrelsens* förfogande ställa dels ett belopp av 12,000 kronor för påbörjande av fortbildningskurser för mejeripersonal, dels ock ett belopp av 20,000 kronor för påbörjande i samråd med arbetsmarknadskommissionen och genom hushållningssällskapen av beredskapskurser i mjölkning. Vad beträffar fortbildningskurserna har Kungl. Maj:t föreskrivit, dels att till elever i dylika kurser skola antagas personer, vilka antingen varit anställda inom mejeriyrket eller ock kunna anses lämpade såsom biträden vid produkttillverkningen inom mejerierna, dels ock att bestämmelserna i kungörelsen den 19 december 1930 (nr 433) angående statsunderstöd till fortbildningskurser för mejeripersonal skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse beträffande ifrågavarande fortbildningskurser. I samband med medelsanvisningen till beredskapskurserna i mjölkning har Kungl. Maj:t förklarat sig förutsätta, att *lantbruksstyrelsen* med hänsyn särskilt till vad statskontoret anfört noggrant övervakar att vederbörande sällskap i görligaste mån begränsar kostnaderna för kurserna.

För fortsättande av ifrågavarande kursverksamhet samt för täckande av de från omförmälda förskottsanslag anvisade beloppen, tillhoppa 32,000 kronor, torde å tilläggsstat för löpande budgetår böra äskas ett reservationsanslag

av 122,000 kronor eller det belopp, som enligt vad förut nämnts beräknats erforderligt för verksamheten. Anslaget torde böra benämnas: Beredskapskurser i mjölkning m. m.»

Jämväl utskottet är av den uppfattningen, att åtgärder böra vidtagas för att i beredskapssyfte söka trygga tillgången på arbetskrafter för de viktiga uppgifter inom jordbruket, som avses med föreliggande proposition. Medan möjligheterna att genom fortbildningskurser erhålla reserver av mejeripersonal torde vara goda, synes det däremot utskottet tveksamt, om ifrågasvarande utbildningskurser i mjölkning kunna förväntas infria därå ställda förhoppningar. Då det emellertid är angeläget, att alla möjligheter i förevarande hänseenden tillvaratagas, vill utskottet tillstyrka fullföljandet av även sistberörda kursverksamhet. I likhet med departementschefen förutsätter utskottet, att lantbruksstyrelsen noggrant övervakar, att vederbörande hushållningssällskap i görligaste mån begränsar kostnaderna för ifrågasvarande kurser. Utskottet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredskapskurser i mjölkning m. m.*
å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 under
nionde huvudtiteln anvisa ett *reservationsanslag* av 122,000
kronor.

Stockholm den 9 april 1940.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 21.

R e s e r v a t i o n

av herr *Johansson* i Björnlunda.
